

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (üheksas koda)

9. november 2017*

Apellatsioonkaebus – Subsidiidumid – Määrus (EL) nr 1239/2013 – Artikkel 2 – Hiinast pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) import – Lõplik tasakaalustav tollimaks – Heakskiidetud hinnakohustuse esemeks olev imporditollimaksuvabastus – Eraldatavus

Kohtuasjas C-205/16 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 11. aprillil 2016 esitatud apellatsioonkaebus,

SolarWorld AG, asukoht Bonn (Saksamaa), esindajad: advokaat L. Ruessmann ja *solicitor* J. Beck,

apellant,

teised menetlusosalised:

Brandoni solare SpA, asukoht Castelfidardo (Itaalia),

Solaria Energia y Medio Ambiente, SA, asukoht Madrid (Hispaania), esindajad: advokaat L. Ruessmann ja *solicitor* J. Beck,

hagejad esimeses kohtuastmes,

Euroopa Liidu Nõukogu, esindaja: H. Marcos Fraile, keda abistas *avocată* N. Tuominen,

kostja esimeses kohtuastmes,

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Demeneix, J.-F. Brakeland ja T. Maxian Rusche,

China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products (CCCME), asukoht Peking (Hiina), esindajad: advokaadid J.-F. Bellis ja A. Scalini ning *avvocato* F. Di Gianni,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (üheksas koda),

koosseisus: koja president C. Vajda, kohtunikud E. Juhász ja C. Lycourgos (ettekandja),

kohtujurist: E. Tanchev,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikku menetlust ja 9. märtsi 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 1. juuni 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 SolarWorld AG palub oma apellatsioonkaebusega tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 1. veebruari 2016. aasta kohtumääruse SolarWorld jt vs. nõukogu (T-142/14, ei avaldata, edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus“, EU:T:2016:68), kuna sellega jäeti vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata SolarWorldi, Brandoni solare SpA ja Solaria Energía y Medio Ambiente SA hagi, milles paluti tühistada artikkel 2 nõukogu 2. detsembri 2013. aasta rakendusmääruses (EL) nr 1239/2013, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes lõplik tasakaalustav tollimaks (ELT 2013, L 325, lk 66; edaspidi „vaidlusalune määrus“).

Õiguslik raamistik

Algmäärus

- 2 Nõukogu 11. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 597/2009 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (ELT 2009, L 188, lk 93; edaspidi „algmäärus“), sätestab artiklis 13 „Kohustused“:

„1. Kui esialgne kinnitav otsus subsideerimise ja kahju olemasolu kohta on tehtud, võib komisjon heaks kiita heastavad vabatahtlikud kohustused, mille järgi:

- a) päritolu- ja/või ekspordiriik nõustub lõpetama või piirama subsiidiumi või võtma teisi meetmeid selle mõjusuhtes, või
- b) mis tahes eksportija võtab endale kohustuse korrigeerida oma hindu või lõpetada kõnealusesse piirkonda eksport, mille eest saadakse tasakaalustatavaid subsiidiume, nii et komisjon pärast erikonsulterimist nõuandekomiteega veendub, et subsiidiumide kahjustav mõju on kõrvaldatud.

Sellisel juhul ei kohaldata nende kohustuste kehtimise ajal komisjoni poolt artikli 12 lõike 3 kohaselt kehtestatud ajutisi tollimakse või nõukogu poolt artikli 15 lõike 1 kohaselt kehtestatud lõplikke tollimakse nende äriühingute toodetud asjaomase toote impordi suhtes, mida nimetatakse komisjon kohustuste heakskiitmise otsuses ja niisuguse otsuse kõikides hilisemates muudatustes.

Selliste kohustuste alusel toimuv hinnatõus ei tohi olla suurem, kui subsiidiumi mahu kõrvaldamiseks vaja, ning see peaks olema tasakaalustatavate subsiidiumide summast väiksem, kui sellest piisab ühenduse tootmisharule tekitatava kahju kõrvaldamiseks.

[...]

9. Kui kohustuse võtnud osapool kohustust rikub või sellest taganeb või komisjon tühistab kohustuse heakskiidu, tühistatakse kohustusele antud heakskiit pärast konsulterimist komisjoni otsusega või vajaduse korral komisjoni määrusega ning kohaldatakse komisjoni artikli 12 kohaselt kehtestatud ajutisi tollimakse või vastavalt vajadusele nõukogu artikli 15 lõike 1 kohaselt kehtestatud lõplikke

tollimakse, tingimusel et asjaomasele eksportijale või päritoluriigile ja/või ekspordiriigile on antud võimalus esitada oma arvamus, välja arvatud juhul, kui eksportija või nimetatud riik on kohustusest taganenud.

[...]“.

Vaidlusalune määrus

- 3 Vaidlusaluse määruse põhjenduses 753 on märgitud, et „[h]uvitatud isikud on juhtinud tähelepanu sellele, et nõudluse hinnaelastsus võib olla väga kõrge [...]. Kuigi hindade oluline tõus võib [...] nõudlust tõepoolest oluliselt vähendada, [...] on väga tõenäoline, et meetmete põhjustatud hinnatõus on järgmistel põhjustel ebaoluline. [K]omisjoni vastuvõetud hinnakohustuse majanduslik mõju [on] selline, et Hiina eksportivad tootjad tarnivad vaatlusalust toodet minimaalse impordihinnaga alla 60 s/W, mis on uurimisperioodil täheldatud hinnast palju madalam, ja koguses, mis vastab enam-vähem nende praegusele turuosale. Sellise hinnataseme juures on nõudluse märgatav vähenemine väga ebatõenäoline, sest see hinnatase tagab piisava nõudluse ka juhul, kui toetuskavade raames antakse vähem toetust ja kui võrgupariteeti esineb praegusest vähem. Pealegi eeldatakse, et lõpptarbijaja makstav elektri hind tõuseb, samal ajal kui vaatlusaluse toote hind langeb. Kõnealune kohustus tagab indekseerimisvalemi kaudu, et vaatlusaluse toote edasine hinnalangus kajastub minimaalses impordihinnas.“
- 4 Vaidlusaluse määruse artikli 1 lõike 1 kohaselt kehtestatakse lõplik tasakaalustav tollimaks Hiinast pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektrilistele moodulitele või paneelidele ning sellist tüüpi elementidele, mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites, ja mis kuuluvad nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT 1987, L 256, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 382), mis kehtis vaidlusaluse määruse vastuvõtmise ajal, I lisas sisalduva kombineeritud nomenklatuuri (edaspidi „KN“) teatud koodide alla. Nimetatud artikli lõikes 2 on kehtestatud lõpliku tasakaalustava tollimaksu määr, mida kohaldatakse sama artikli lõikes 1 kirjeldatud ja selle lõikes 2 loetletud äriühingutes toodetud toodete netohinna suhtes Euroopa Liidu piiril enne tollimaksu tasumist.
- 5 Vastavalt vaidlusaluse määruse artikli 2 lõikele 1, mida kohaldatakse teatud toodetele, mille viited on täpsustatud KN alusel ja mille kohta on arved esitanud äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud lisas komisjoni 4. detsembri 2013. aasta rakendusotsusele 2013/707/EL, millega kinnitatakse pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi käsitlevate dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetlustega, lõplike meetmete kohaldamise ajaks (ELT 2013, L 325, lk 214), vabastatakse vaidlusaluse määruse artikliga 1 kehtestatud tasakaalustavast tollimaksust vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud toodete import teatavate tingimuste täitmisel.
- 6 Vaidlusaluse määruse artikli 2 lõikes 2 on sätestatud, et tollivõlg tekib vabasse ringlusesse lubamise deklaratsiooni vastuvõtmisel, kui tehakse kindlaks, et üks või mitu nimetatud määruse artikli 2 lõikes 1 loetletud tingimustest on täitmata või kui komisjon tühistab hinnakohustuse kinnituse.

Vaidluse taust

- 7 SolarWorld on kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide tootja Euroopas.

- 8 Pärast seda, kui kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide Euroopa tootjate ühendus EU ProSun esitas kaebuse, avaldas komisjon 6. septembril 2012 teate Hiina Rahvavabariigist pärit kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi käsitleva dumpinguvastase menetluse algatamise kohta (ELT 2012, C 269, lk 5).
- 9 Komisjon avaldas 8. novembril 2012 teate Hiina Rahvavabariigist pärit kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi käsitleva subsiidiumivastase menetluse algatamise kohta (ELT 2012, C 340, lk 13).
- 10 Komisjon võttis 4. juunil 2013 vastu määruse (EL) nr 513/2013, millega kehtestatakse ajutine dumpinguvastane tollimaks Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes ja muudetakse määrust (EL) nr 182/2013, millega kehtestatakse registreerimisnõue selliste Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud toodete impordi suhtes (ELT 2013, L 152, lk 5).
- 11 China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products (Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoda, edaspidi „CCCME“) esitas 27. juulil 2013 komisjonile saadetud kirjas dumpinguvastase uurimise raames mitme Hiina eksportivate tootjate ühise hinnakohustuse pakkumise. Sisuliselt tegi ta nende ja enda nimel ettepaneku kohaldada fotoelektriliste moodulite ja iga nende põhikomponendi (elementide ja plaatide) suhtes kuni teatava aastase imporditaseme saavutamiseni minimaalseid impordihindu (edaspidi „minimaalne impordihind“).
- 12 Komisjon võttis 2. augustil 2013 vastu otsuse 2013/423/EL, millega kiidetakse heaks pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi käsitleva dumpinguvastase menetlusega (ELT 2013, L 209, lk 26), mille esitas koostööd tegev Hiina eksportivate tootjate rühm koos CCCMEga; kõnealuste äriühingute loetelu on esitatud nimetatud otsuse lisas.
- 13 Komisjon võttis otsuse 2013/423 arvessevõtmiseks 2. augustil 2013 vastu määruse (EL) nr 748/2013, millega muudetakse määrust nr 513/2013 (ELT 2013, L 209, lk 1). Muude muudatuste seas lisati sellega määrusesse nr 513/2013 artikkel 6, milles sätestati, et teatavate tingimuste täitmisel vabastatakse määruse nr 513/2013 artikliga 1 kehtestatud ajutisest dumpinguvastasest tollimaksust vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud teatud tooted, mille kohta on arved esitanud äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud otsuse 2013/423 lisas.
- 14 CCCME palus 25. septembri 2013. aasta kirjas kõigepealt enda nimel ja ühtlasi nende eksportivate tootjate esindajana, kelle esialgne hinnakohustuse pakkumine kiideti heaks, komisjonil nõustuda selle pakkumise tingimustega, et kõrvaldada ka subsideeritud impordi kahjulik mõju.
- 15 Komisjon võttis 4. detsembril 2013 vastu rakendusotsuse 2013/707.
- 16 2. detsembril 2013 võttis nõukogu vastu vaidlusaluse määruse.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtumäärus

- 17 Esimese kohtuastme hagejad esitasid vaidlusaluse määruse artikli 2 tühistamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 28. veebruaril 2014.
- 18 Nimetatud hagi põhjendamiseks esitasid nad kolm väidet. Esimene ja teine väide olid, et vaidlusaluse määruse artiklis 2 on tehtud ilmne hindamisviga ja kõnealune artikkel rikub algmääruse artiklit 13, sest artikliga 2 vabastatakse meetmetest Hiina tootjad, kelle ühise õigusvastase hinnakohustuse on komisjon

heaks kiitnud, rikkudes esimese kohtuastme hagejate kaitseõigusi, nende õigust õiglasele kohtulikule arutamisele ja hea halduse põhimõtet ning algmääruse artikli 13 lõiget 4 ja artikli 29 lõiget 2. Kolmas väide oli, et viidatud artikkel 2 rikub ELTL artikli 101 lõiget 1, sest selles vabastatakse teatavad Hiina tootjad subsiidiumidevastastest meetmetest vaidlusaluse määrusega heaks kiidetud ja kinnitatud pakutud hinnakohustuse alusel, mis kujutab endast horisontaalset hinnakokkulepet.

- 19 Vaidlustatud kohtumäärusega jättis Üldkohus esimese kohtuastme hagejate hagi vastuvõetamatusse tõttu läbi vaatamata, kuna ainsana vaidlustatud sätte vaidlusaluses määruses, st artikkel 2, ei olnud eraldatav nimetatud määruse ülejäänud sätetest.

Poolte nõuded

- 20 SolarWorld palub apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

- tunnistada apellatsioonkaebus vastuvõetavaks ja põhjendatuks;
- tühistada vaidlustatud kohtumäärus;
- teha asjas sisuline otsus ja tühistada vaidlusaluse määruse artikkel 2 või saata asi tagasi Üldkohtusse tühistamishagi suhtes sisulise otsuse tegemiseks, ja
- mõista kohtukulud välja nõukogult.

- 21 Nõukogu palub Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata, ja
- mõista apellatsioonkaebuse ja Üldkohtus toimunud menetlusega seotud kohtukulud välja apellandilt.

- 22 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus põhjendamatusse tõttu rahuldamata, ja
- mõista kohtukulud välja apellandilt.

Apellatsioonkaebus

- 23 SolarWorld põhjendab oma apellatsioonkaebust kahe väitega. Esimese väite kohaselt rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta leidis, et vaidlusaluse määruse artikkel 2 ei ole eraldatav määruse ülejäänud osast. Teine väide puudutab Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklite 20 ja 47 rikkumist.

Esimene väide, et vaidlusaluse määruse artikkel 2 on eraldatav

Vastuvõetavus

- 24 Nõukogu väidab, et esimene väide on vastuvõetamatu, kuna esiteks piirdub Solar World Üldkohtus esitatud selle argumendi kordamisega, mis puudutas vaidlusaluse määruse artikli 2 eraldatavust, ja teiseks kuulub nimetatud sätte eraldatavuse hindamine faktilise hindamise alla.

- 25 Esiteks olgu märgitud, et kui apellant vaidlustab selle, kuidas Üldkohus on liidu õigust tõlgendanud või kohaldanud, võib esimeses kohtuastmes käsitletud õigusküsimusi apellatsioonimenetluses uuesti arutada. Kui apellant ei saaks oma apellatsioonkaebust põhjendada Üldkohtus juba esitatud väidete ja argumentidega, kaotaks apellatsioonimenetlus osaliselt oma mõtte (kohtuotsus, 19.1.2017, komisjon *vs.* Total ja Elf Aquitaine, C-351/15 P, EU:C:2017:27, punkt 31 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 26 Siinses asjas ei soovi aga SolarWorld oma esimese väitega Üldkohtule esitatud hagi pelka uut läbivaatamist, vaid ta soovib nimelt kahtluse alla seada õigusliku põhjenduse, mille pinnalt Üldkohus sedastas, et vaidlusaluse määruse artikkel 2 ei ole määruse ülejäänud sätetest eraldatav, ning ka selle sedastuse põhjal tehtud Üldkohtu järelduse, et SolarWorldi hagi ei ole vastuvõetav. Sellega seoses viitas SolarWorld ka õiguslikult piisavalt nendele vaidlustatud kohtumääruse lõikudele, mis sisaldasid tema hinnangul õigusnormi rikkumist, ja oma nõude põhjendamiseks esitatud õiguslikele argumentidele, võimaldades nii Euroopa Kohtul teostada oma kontrolli.
- 27 Teiseks tuleb rõhutada, et Üldkohtu võimalik viga liidu õigusakti ühe sätte eraldatavuse hindamisel kujutab endast õigusnormi rikkumist, mis on Euroopa Kohtu kontrollile allutatud (sellise kontrolli kohta vt eelkõige kohtuotsus, 29.3.2012, komisjon *vs.* Eesti, C-505/09 P, EU:C:2012:179, punktid 110–122).
- 28 Järelikult on esimene väide vastuvõetav.

Sisulised küsimused

– Poolte argumendid

- 29 SolarWorld leiab, et vaidlusaluse määruse artikkel 2 on eraldatav selle määruse teistest sätetest, ja eelkõige selle artikli 1 lõikest 2 ning et seetõttu ei tooks nimetatud sätte võimalik tühistamine kaasa selle määruse ulatuse muutmist. Sellega seoses põhineb vaidlustatud kohtumääruse punktides 55 ja 59 esitatud Üldkohtu arutluskäik mõistete „tasakaalustavad meetmed“ ja „tasakaalustavad tollimaksud“ valesti mõistmisel.
- 30 SolarWorld märgib, et tasakaalustavad meetmed võivad esineda erinevates vormides (väärtuselised tollimaksud, eurodes kehtestatud summad või minimaalne impordihind). Mis puudutab täpsemalt minimaalseid impordihindu, siis võimaldatakse algmääruse artikliga 13 nõukogul ja komisjonil nõustuda individuaalsete eksportivate tootjate võetud minimaalsete impordihindade kohustustega, kui pakutud hinnad kõrvaldavad subsiidiumi kahjuliku mõju. Need tootjad vabastatakse seejärel väärtuselisest tollimaksust põhjusel, et neile kohaldatakse muus vormis meetet, st minimaalseid impordihindu nende kohustuse raames. Sõltumata tasakaalustavate meetmete vormist, iseloomustab niisiis nende eesmärki nende suutlikkus kõrvaldada liidu tootjatele sama tootega põhjustatud kahju, ning see mängib sellega seoses parandusrolli.
- 31 SolarWorld leiab seetõttu, et tasakaalustavate meetmete vormi muutmine ei muuda neid kehtestava määruse ulatust, kuna need meetmed hõlmavad kogu importi, mis pärineb eksportivatelt tootjatelt, kelle puhul tuvastati, et nad said kahjustavatest subsiidiumidest kasu.
- 32 Lisaks kinnitab SolarWorld, et vastavalt algmääruse artikli 13 lõikele 9, mille kohaselt minimaalse impordihinna kohustuse rikkumise või sellest taganemise korral või kohustuse heakskiitmise tühistamise korral kohaldatakse väärtuselisi tollimakse, on komisjonil kaalutusõigus muuta tasakaalustavate meetmete vormi, ilma et tegemist oleks nende meetmete ulatuse muutmisega. Siinses asjas viidatakse vaidlusaluse määruse artikli 2 lõike 2 punktis b otseselt nimetatud artikli 13 lõikele 9, ning pärast vaidlusaluse määruse vastuvõtmist on komisjon tühistanud mitme Hiina eksportiva tootja

minimaalse ekspordihinna kohustuse, kehtestades neile väärtuselised tollimaksud. Järelikult ei olnud vaidlusaluse määruse jõustumisest alates mingil ajal tegemist sellega, et neile eksportivatele tootjatele ei olnud kehtestatud tasakaalustavaid meetmeid.

- 33 Kui Üldkohus oleks selles olukorras rahuldanud esimeses astmes esitatud hagi ja tühistanud vaidlusaluse määruse artikli 2 põhjendusega, et minimaalsed impordihinnad ei kõrvalda liidu tööstusharule tekitatud kahju, ei oleks nõukogul ja komisjonil olnud mingeid takistusi kehtestada uus minimaalne impordihind, mis on piisaval tasemel selle kahju kõrvaldamiseks vastavalt algmääruse artikli 13 lõikele 1. Sellega seoses märgib SolarWorld, et selline tühistamise tuvastamine ei oleks tingimata kaasa toonud meetmete ulatuse muudatust, mis ongi vaidlustatud kohtumääruse punktis 55 esitatud Üldkohtu põhjenduste kese. Selle tuvastamise ainus õiguslik tagajärg oleks olnud, et nõukogu ja komisjon oleksid pidanud kas nõustuma uute kohustustega, mis sisaldavad uusi minimaalseid impordihindu, mis kõrvaldavad subsiidiumide kahjulikud tagajärjed, või siis otsustama kohaldada väärtuselisi tollimakse kõigile Hiina eksportivatele tootjatele.
- 34 Lisaks väidab SolarWorld, et Üldkohtu poolt vaidlustatud kohtumääruse punktis 57 viidatud kohtupraktika ei saa kinnitada järeldust, et vaidlusaluse määruse artikkel 2 ei ole eraldatav.
- 35 Mis puudutab lõpuks vaidlustatud kohtumääruse punkti 55 viimast osa, mille kohaselt „import[...], mis pärineb Hiina eksportijatelt, kes ei ole alla kirjutanud hinnakokkuleppele, mille komisjon on [...] heaks kiitnud, [...] vastab [...] 30%-le asjaomase toote koguimpordist“, siis meenutab SolarWorld, et algmääruse artikli 13 lõikes 1 on nõutud, et minimaalsed impordihinnad kehtestataks tasemel, mis on piisav kahju kõrvaldamiseks, sõltumata sellest, kui suurele osale impordist on kehtestatud minimaalse impordihinna vormis tasakaalustavad meetmed. SolarWorldi sõnul ka see, et suurele hulgal Hiina eksportivatest tootjatest on kehtestatud minimaalne ekspordihind, ei muuda fakti, et vaidlusaluse määrusega kehtestatakse tasakaalustavad meetmed, ning et nende meetmete vorm on küsimus, mis ei puuduta ei nende ulatust ega eset.
- 36 Nõukogu, keda toetab komisjon, väidab, et SolarWorldi esimene väide tuleb põhjendamatuses tõttu tagasi lükata. Need institutsioonid leiavad, et vaidlusaluse määruse osaline tühistamine on välistatud, kuna sellega asendatakse see määrus ühe teise aktiga, millel on erinev sisu, mis ei vasta määruse autori kavatsustele ja mis seetõttu muudaks seda sisuliselt.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

- 37 SolarWorld vaidlustab oma esimeses väites sisuliselt Üldkohtu hinnangu, mis on esitatud vaidlustatud kohtumääruse punktides 55 ja 59, milles Üldkohus järeldas, et vaidlusaluse määruse artikli 2 tühistamine mõjutaks seda määrust sisuliselt ja et seetõttu ei ole nimetatud säte eraldatav nimetatud määruse ülejäänud sätetest.
- 38 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast ilmneb, et liidu akti osaline tühistamine on võimalik üksnes siis, kui need osad, mille tühistamist taotletakse, on eraldatavad ülejäänud aktist. Selle kohta on Euroopa Kohus korduvalt leidnud, et eraldatavuse nõue ei ole täidetud, kui õigusakti osalise tühistamisega muutub akti sisu (vt kohtuotsus, 12.11.2015, Ühendkuningriik vs. parlament ja nõukogu, C-121/14, EU:C:2015:749, punkt 20 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 39 Samuti on liidu õigusakti sätete eraldatavuse kontrollimiseks vaja analüüsida sätete ulatust, et hinnata, kas nende tühistamine muudaks selle akti mõtet ja sisu (vt kohtuotsused, 29.3.2012, komisjon vs. Eesti, C-505/09 P, EU:C:2012:179, punkt 112, ja 12.11.2015, Ühendkuningriik vs. parlament ja nõukogu, C-121/14, EU:C:2015:749, punkt 21).

- 40 Siinses asjas kehtestatakse vaidlusaluse määruse artikli 1 kohaselt lõplik tasakaalustav tollimaks teatavate KN koodide alla kuuluvate Hiinast pärit või sealt saadud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite või paneelide ning kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides kasutatavate elementide suhtes, kusjuures erinevatele äriühingutele, kes neid tooteid valmistavad, on kehtestatud selle dumpinguvastase tollimaksu erinev määr.
- 41 Vaidlusaluse määruse artikli 2 kohaselt, mida kohaldatakse teatavatele toodetele, mille viited on täpsustatud KN koodi alusel ja mille kohta on arved esitanud äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud, vabastatakse nimetatud määruse artikliga 1 kehtestatud tasakaalustavast tollimaksust vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud toodete import teatavate tingimuste täitmisel, kusjuures see vabastus lõpeb siis, kui on tõendatud, et üks või enam nendest tingimustest on täitmata, või kui komisjon tühistab kohustuse heakskiitmise. Nagu märgiti käesoleva kohtuotsuse punktis 11, kohaldatakse kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) minimaalset impordihinda üksnes kuni teatava iga-aastase impordimahuni.
- 42 Nii ilmneb vaidlusaluse määruse artiklite 1 ja 2 sätetest, et nimetatud määruses on minimaalse impordihinnaga seotud kohustuse abil kehtestatud vabastus nimetatud artikli 1 alusel kehtestatud tasakaalustavate tollimaksude maksmisest teatud iga-aastase impordimahu piires.
- 43 Selles õiguslikus raamistikus järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 55, et vaidlusaluse määruse artikkel 2 „annab nimelt teatavas koguselises piirmääras tasakaalustava tollimaksu vabastuse nimeliselt loetletud ettevõtjatele, eeldusel et peetakse kinni selles sättes ette nähtud tingimustest. [Selle] sätte tühistamise tagajärg oleks see, et asjaomases koguselises piirmääras kohaldatava maksuvabastuse kõrvaldamisel antakse tasakaalustavatele tollimaksudele palju laiem ulatus, kui tuleneb nõukogu vastu võetud [vaidlusaluse] määruse kohaldamisest, sest selle hüpoteesi korral kuuluks maksustamisele Hiinast pärinevate asjaomaste toodete kogu import, sellal kui kõnealuse määruse tervikuna kohaldamisel hõlmavad need tollimaksud vaid importi, mis pärineb Hiina eksportijatelt, kes ei ole alla kirjutanud hinnakokkuleppele, mille komisjon on rakendusotsusega 2013/707 heaks kiitnud, kusjuures selline import vastab poolte andmetel 30%-le asjaomase toote koguimpordist. Selline tulemus kujutab endast selle akti – ehk käesoleval juhul [vaidlusaluse] määruse – põhisisu muutmist, milles sisaldub säte, mille tühistamist taotletakse.“
- 44 Vaidlustatud kohtumääruse punktis 59 järeldab Üldkohus, et võttes arvesse vaidlusaluse määruse sisu muutumist, mille tooks endaga kaasa selle määruse artikli 2 tühistamine, mistõttu kaotatakse tasakaalustavate tollimaksude vabastus, mis tehti komisjoni poolt heaks kiidetud hinnakohustusele alla kirjutanud Hiina eksportivatele tootjatele, ei ole selline säte järelikult selle määruse ülejäänud osast eraldatav.
- 45 Vastupidi sellele, mida väidab SolarWorld apellatsioonkaebuse esimeses väites, ei ole Üldkohus vaidlustatud kohtumääruse punktis 59 tehtud järelduses õigusnormi rikkunud.
- 46 Esiteks ilmneb vaidlusaluse määruse artiklite 1 ja 2 sätetest, et – nagu siinse menetluse kõik osalised kinnitasid – liidu seadusandja oli nimetatud määruse vastuvõtmise ajal kehtestanud kaubanduse kaitsemeetmed, mis moodustasid terviku või „paki“. Nimelt kehtestatakse viidatud määruses kaks erinevat ja teineteist täiendavat meetet, millega soovitakse saavutada ühist eesmärki kõrvaldada liidu tööstusharu asjaomaste toodetega seotud Hiina subsiidiumide kahjulik mõju, säilitades samas selle tööstusharu huve.
- 47 Sellega seoses tuleb viidata vaidlusaluse määruse põhjendusele 753, milles analüüsiti kaubanduse kaitsemeetmete mõju liidu tööstusharu huvidele ning käsitleti tagajärgi, mis nõukogu sõnul on minimaalse impordihinnaga seotud kohustustel asjaomaste toodete nõudlusele ja pakkumisele. Nimetatud põhjenduse hindamisel ilmnevad kaks järeldust. Esiteks on sellisel kohustusel positiivne majanduslik mõju nimetatud toodete Euroopa turule, kuna minimaalne impordihind näeb ette

madalama hinna kui uurimisperioodil tuvastatud ja võimaldab seega säilitada liidus piisavat nõudlust asjaomaste toodete järele. Niisiis näib, et sellel meetmel peaks olema oluline mõju, mis on erinev väärtuselise tollimaksu kehtestamisest.

- 48 Teiseks näib minimaalse impordihinnaga seotud kohustus olevat meede, mida nõukogu pidas silmas, kui ta hindas kõigi kaubanduse kaitsemeetmete mõju vaidlusaluse määruse eesmärgile kõrvaldada liidu tööstusharule asjaomaste toodetega seotud Hiina subsidiumide kahjulik mõju, säilitades samas selle tööstusharu huve.
- 49 Sellest tuleneb, et liidu seadusandja luges minimaalse impordihinnaga seotud kohustust sarnasel alusel kui väärtuselise tollimaksu kehtestamist keskseks vahendiks, et saavutada viidatud määrusega taotletud eesmärk.
- 50 Neil asjaoludel ei saa nõustuda SolarWorldi väitega, et vaidlusaluse määruse artikli 2 tühistamine ei mõjutaks selle määruse sisu, isegi kui see tooks kaasa minimaalse impordihinnaga seotud kohustuse võtnud äriühingutele selle kohustusega kaasneva soodustuse kadumise ja väärtuselise tollimaksu kehtestamise, kuna väärtuselise tollimaksu kehtestamine võimaldaks ka üksi saavutada viidatud kohustusega taotletava eesmärgi.
- 51 Teiseks tuleb märkida, et vaidlusaluses määruses sätestatud kaubanduse kaitsemeetmetega taotletakse nende laadi arvestades erinevaid eesmärke. Nagu komisjon põhjendatult märkis oma menetluses astuja seisukohtades, on vaidlusaluse määruse artikli 1 lõike 1 tähenduses väärtuselise tollimaksu kehtestamise korral Hiina eksportivatel tootjatel vabadus kehtestada oma müügihind liidus ja seejärel kehtestatakse sellele hinnale tollimaks, kui asjaomane toode on liitu imporditud. Sellest tollimaksust saadav tulu kantakse liidu eelarvesse. Seevastu ei saa minimaalse impordihinna kohaldamisel eksportivad tootjad oma hinda vabalt kehtestada, vaid see tuleb vabasse ringlusesse lubamiseks deklareeritud asjaomase toote puhul tõsta kuni minimaalse impordihinnani. Mis puudutab täiendavat tulu, mis sellest hinnatõusust tekib, siis see läheb asjaomastele tootjatele.
- 52 Seetõttu tugineb vaidlusalune määrus võimalusele kohaldada alternatiivselt neid kahte erilaadilist meetet, mis võimaldab Hiina eksportivatel tootjatel tugineda komisjoni poolt heaks kiidetud minimaalse impordihinna kohustusele vaidlusaluse määruse artikli 2 tähenduses, ja seega vältida nende toodetele väärtuselise tasakaalustava tollimaksu kehtestamist, nagu on nimetatud määruse artiklis 1 ette nähtud. Nimetatud artikli 2 tühistamine välistaks aga sellise võimaluse ja kaotaks alternatiivi, mida liidu seadusandja soovis vaidlusaluse määruse vastuvõtmisel Hiina eksportivatele tootjatele anda. Võttes arvesse erinevaid majanduslikke tagajärgi, mis on seotud nende kahe majanduse kaitsemeetmega, mõjutaks selline tühistamine nimetatud määruse sisu ennast.
- 53 Sellest tuleneb, et SolarWorldi väide, et kui nimetatud määruse artikkel 2 tühistatakse, kehtiks Hiina eksportivate tootjate suhtes endiselt tasakaalustav meede, ei muuda järeldust, et Hiina eksportivatelt tootjatelt võetaks valik, mida liidu seadusandja vaidlusaluse määruse vastuvõtmisel neile andis.
- 54 Kolmandaks, nagu ilmneb vaidlustatud kohtumääruse punktist 55, siis vaidlusaluse määruse artiklit 2 kohaldatakse 70%-le Hiinast pärit toodetest.
- 55 Niisiis näib, et liidu seadusandja kehtestas rea meetmeid, mille hulgas näib tõepoolest, et väärtuselised tollimaksud on formaalselt reegel ja minimaalse impordihinnaga seotud kohustus erand sellest reeglist, kuid tegelikult puudutas erandi kohaldamine alates vaidlusaluse määruse vastuvõtmisest suurt osa juhtumitest. Seda kohustust kohaldatakse niisiis peamise võimalusena Hiinast pärit impordi raames, mida vaidlusaluses määruses käsitleti. Neil asjaoludel mõjutab nimetatud kohustuse tühistamine tingimata selle määruse sisu.

- 56 Mis puudutab lõpuks SolarWorldi väidet, et kui Üldkohus tühistab vaidlusaluse määruse artikli 2, siis ei takistaks see liidu seadusandjal kehtestada uut minimaalset impordihinda, mis on piisaval tasemel, et kõrvaldada liidu tööstusharule tekitatud kahju vastavalt algmääruse artikli 13 lõikele 1, siis tuleb märkida, et liidu õigusakti sisu mõjutamist puudutav analüüs sõltub üksnes nendest tagajärgedest, mis tulenevad automaatselt selle akti kõnealuse sätte võimalikust tühistamisest. Niisiis ei saa seda analüüsi mõjutada erinevad meetmed, mida akti autor võib pärast tühistamist võtta.
- 57 Eelnevatest kaalutlustest tuleneb, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et vaidlusaluse määruse artikkel 2 ei ole määruse ülejäänud osast eraldatav.
- 58 Seetõttu tuleb SolarWorldi esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, et on rikutud harta artikleid 20 ja 47

Poolte argumendid

- 59 SolarWorld heidab Üldkohtule ette, et viimane on rikkunud SolarWorldi õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, mis tuleneb harta artiklist 47, ja tema õigust võrdsusele seaduse ees, mis tuleneb harta artiklist 20.
- 60 Kui vaidlustatud kohtumäärust ei loetaks kehtetuks esimese väite raames esitatud põhjendustel, oleks sellel vastuvõetamatu tagajärg, et hagejalt, kes on kaubanduse kaitse asjas liidu kaebuse esitaja, võetakse *de iure* tõhus õiguskaitsevahend ja teda koheldakse vähem soodsalt kui neid Hiina eksportivaid tootjaid, kes taotleavad kogu vaidlusaluse määruse tühistamist liidu kohtutes.
- 61 Kuna algmääruse eesmärk on kaitsta liidu tööstusharusid subsiidiumide põhjustatud kahjude eest, siis leiab SolarWorld, et kui liidu institutsioonid tuvastavad kahjustava subsiidiumi olemasolu, kuid ei kehtesta mis tahes vormis dumpinguvastaseid meetmeid piisaval tasemel, et kõrvaldada liidu tootjatele tekkinud kahju, siis rikutakse liidu tööstusharu õigusi. SolarWorld leiab aga, et kui vaidlustatud kohtumäärust ei loetaks kehtetuks, ei oleks fotoelektri tööstusharul ühtegi õiguskaitsevahendit, kui nõukogu ja komisjon kehtestavad õigusvastaselt tasakaalustavaid meetmeid sellises summas, millest ei piisa liidu tootjatele tekkinud kahju hüvitamiseks.
- 62 Asjaolu, et Hiina eksportivad tootjad, kes liidu tööstusharule kahju tekitasid, saavad esitada hagi määruse peale, millega võetakse vastu kaubanduse kaitsemeetmed, samas kui Euroopa tootjal seda võimalust ei ole, kujutab endast pealegi harta artiklis 20 kehtestatud seaduse ees võrdsuse põhimõtte rikkumist. Nimelt ei ole sellisel Euroopa tootjal, nagu on siinses asjas apellant, huvi lasta tühistada kogu määrust, millega kehtestatakse kaubanduse kaitsemeetmed, vaid üksnes sellise määruse teatavaid osi.
- 63 Nõukogu leiab, et kuna teise väitega mainitakse esimest korda apellatsioonkaebuses harta artikli 20 rikkumist, siis tuleb see vastuvõetamatuks tunnistada. Nõukogu leiab igal juhul, nagu mainis ka komisjon, et teine väide on tervikuna põhjendamata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 64 Kõigepealt tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu pädevus apellatsioonimenetluses on reeglina piiratud Üldkohtus arutatud väidetele antud õigusliku hinnangu kontrollimisega (kohtuotsus, 17.9.2015, Total vs. komisjon, C-597/13 P, EU:C:2015:613, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 65 Siinses asjas väidetakse aga, et harta artiklit 20 on rikutud alles Euroopa Kohtus, ehkki SolarWorldil oli võimalus ka Üldkohtus väita, et nimetatud artiklit on rikutud, kui nõukogu esitas kaks vastuvõetamatuse väidet. Seetõttu on SolarWorldi teine väide vastuvõetamatu osas, milles see puudutab harta artiklit 20.
- 66 Mis puudutab harta artikli 47 rikkumist käsitlevat argumenti, siis kinnitab SolarWorld, et kui ta ei saaks vaidlusalust määrust osaliselt vaidlustada, ei oleks tal ühtegi õiguskaitsevahendit, kui liidu institutsioonid kehtestavad dumpinguvastaseid meetmeid summas, mis ei ole sobiv liidu tootjatele tekitatud kahju kõrvaldamiseks.
- 67 Sellega seoses tuleb meenutada, et esiteks ei ole selle artikli eesmärk muuta aluslepingutes ette nähtud kohtuliku kontrolli süsteemi ning eelkõige liidu kohtusse otse esitatud hagide vastuvõetavuse norme (kohtuotsused, 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami jt vs. parlament ja nõukogu, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punkt 97, ja 24.11.2016, Ackermann Saatzucht jt vs. parlament ja nõukogu, C-408/15 P ja C-409/15 P, ei avaldata, EU:C:2016:893, punkt 49).
- 68 Teiseks ei nõua harta artiklis 47 antud kaitse, et õigussubjekt saaks esitada liidu kohtule otse ja ilma igasuguste tingimusteta tühistamishagi liidu sellise seadusandliku akti peale (kohtuotsus, 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami jt vs. parlament ja nõukogu, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punkt 105).
- 69 Kolmandaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et ELL artikli 19 lõikest 1 tulenevalt tagavad liidu õiguskorra säilitamise kohtuliku kontrolli Euroopa Kohus ja liikmesriikide kohtud. Selleks kehtestab EL toimimise leping esiteks artiklitega 263 ja 277 ning teiseks artikliga 267 õiguskaitsevahendite ja menetluste täieliku süsteemi, milles liidu institutsioonide õigusaktide seaduslikkuse kontroll on usaldatud liidu kohtule (kohtuotsused, 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami jt vs. parlament ja nõukogu, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punktid 90 ja 92, ning 19.12.2013, Telefónica vs. komisjon, C-274/12 P, EU:C:2013:852, punkt 57).
- 70 Asjaolu, et SolarWorld ei saa esitada hagi üksnes vaidlusaluse määruse ühe osa peale, mis ei ole sellest määrusest eraldatav, ei saa neil asjaoludel rikkuda harta artiklist 47 tulenevaid õigusi, kuna nimetatud äriühing võis vaidlusalust määrust tervikuna vaidlustada. Nimelt võis ta hagi esitamise õiguse tingimuste täitmise korral, mis on toodud ETL artikli 263 lõikes 4, vaidlustada vaidlusalust määrust vahetult Üldkohtus, nõudes ühtlasi selle tühistamise mõju peatamist kuni ajani, kui liidu institutsioonid võtavad vastu vajalikud meetmed tühistamishagi täitmiseks, või vaidlustada liikmesriigi kohtutes vaidlusaluse määruse kehtivust ning ärgitada neid kohtuid esitama Euroopa Kohtule eelotsuse küsimusi.
- 71 Eelnevatest kaalutlustest ilmneb, et Üldkohus ei ole harta artiklit 47 rikkunud, kui ta järeldas vaidlustatud kohtumääruses, et kuna vaidlusaluse määruse artikkel 2 ei ole eraldatav ülejäänud määrusest, siis on SolarWorldi hagi vastuvõetamatu.
- 72 Sellest lähtudes tuleb SolarWorldi teine väide osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 73 Sellest järeldub, et apellatsioonkaebus tuleb jätta tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 74 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse.

- 75 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 76 Kuna nõukogu on kohtukulude hüvitamist apellandilt nõudnud ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb käesoleva menetluse kohtukulud sellele institutsioonile välja mõista.
- 77 Kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt, mis kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel on samuti kohaldatav apellatsioonimenetluse suhtes, kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.
- 78 Siinses asjas kannab esimeses kohtuastmes menetlusse astunud komisjon ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (üheksas koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista SolarWorld AG-lt välja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud.**
- 3. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda.**

Allkirjad